

# KABINET

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN  
AFDELING VERBINDINGEN  
KORTE VIJVERBERG 5 • 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 23 April 1950

Ref. No. 4290

AAN: MIN VOOR UNIEZ EN OVERZ RIJKSD

Fotocopie nr: 23819

Copie aan Min. 10

FC

## CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 23-4-50

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 23-4-50

GEHEIM

Voor van Maarseveen, mede voor Drees en Stikker.  
Verslag Generale Staf 23 dezer.

**"A. Situatie Makassar stad.**

1. Telegram van NTOI van 22 April 12 uur komt in kort op volgende neer: Openbare veiligheid Makassar in korte tijd verminderd door provocerend optreden van gewapende Indonesische burgers (Republikeins gezinde Pemuda's). Reeds werd Nederlands kampement beschoten en militaire post bij munitiemagazijn aangerand, terwijl verscheidene Nederlandse burger- en militaire voertuigen vermist. Na persoonlijk onderhoud van Nederlands Chef Staf OI met Worang onder meer overeengekomen gecombineerde patrouillegang eenheden Worang met polisi militier, politie Negara en Nederlandse militaire politie en contact opnemen door Worang met leiders Pemuda's. Worang tevens bereid standrecht toepassen op overtreders orde en rust. In verband met ongeregeldeheden tevens overeengekomen tot nader order Nederlandse militaire convooien onder gewapende Nederlandse dekking voorzien van Apris-pas en gerechtigd zich verdedigen indien aangevallen.
2. Op vliegveld Mandai gestationeerde Nederlands B25 in middag 22 April naar Djakarta vertrokken in verband met sterk verminderde veiligheid vliegveld. Wordt voorlopig niet vervangen totdat veiligheid Mandai wederom gegarandeerd.
3. Laatste berichten van NTOI melden dat inmiddels gecombineerde patrouillegang in middag 22 April aangevallen en stad Makassar weer rustig. In nacht 22 op 23 April vielen nog enige schoten in stad o.a. op Nederlandse wacht van verbruiksmagazijn materieel, waarna zich verder geen rustverstoringen meer voordeden.

*Real/c*  
**B. Gegevens over Apriscie Azis.** Volgens mededeling van officier van corps polisi militier thans cie Azis geheel ontwapend zonder incidenten. Door NTOI verder opgewezen dat in tegenspraak met in het Nederlands uitgesproken nieuwsuitzending radio Djakarta van 22 April te 19.30 uur voor zover bekend geen sprake van uitwijken deel dezer cie naar Bone, doch deze cie nog steeds geheel geconsigneerd in kampement.

**C. Verdere landingen van Apris troepen en situatie in overig gebied Zuid Celebes.** Hoofd plaatselijk bestuur Madjene meldt landing

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).

## C O D E T E L E G R A M

van Apris troepen in Mandar. Door Nederlands troepencommandant Zuid Celebes werd plaatselijk militaire Commandant Madjene ten overvloede nogmaals gewezen op aannemen strikt neutrale houding. Van plaatselijk militair commandant Bonthain melding dat guerilla's aldaar opdracht ontvingen om alle politie-eenheden ontwapenen. Dit zonder incidenten uitgevoerd. Evaluatie B2 bericht meldt dat hoofd plaatselijk bestuur te Maros in Zuid Celebes door bende vermoord.

- D. Reacties en situatie buiten Makassar in gebied NIT. Uit betrouwbare bron vernomen dat Apris in Minahassa moeilijkheden verwacht overeenkomstig Makassar affaire en in dit geval uitgaande van bijzondere politie Negara te Menado.
- E. Reacties in gebieden buiten NIT. Geen nieuwe gezichtspunten.
- f. Maatregelen legerleiding met betrekking tot Makassar affaire. Berichten van NTOI. Eerstens in nacht 21 op 22 April KPM schepen Waingapu en Kaimana uit haven van Surabayaia vertrokken met 2 TNI bataljons bestemming nit. Tweedens in ochtend 22 April vertrok KPM schip Valentijn uit haven Surabayaia bestemming NIT lading o.a. munitie. Idem een landingsvaartuig lading Apristroepen en materieel.

HIRSCHFELD 423.

9

EP.